

**PROGRAM
MEĐUNARODNE
NAUČNE
KONFERENCIJE
"PARTIZANSKO
SPOMEN-GROBLJE
U MOSTARU"**

Partizansko spomen-groblje u Mostaru, remek-djelo arhitekta Bogdana Bogdanovića, predstavlja jedan od najznačajnijih simbola antifašističke borbe i memorijalne arhitekture u regionu. Danas se ovaj nacionalni spomenik BiH nalazi na raskršću između sistemskog zanemarivanja i napora za njegovu revitalizaciju. U kontekstu nedavne inicijative pokrenute u Parlamentu Bosne i Hercegovine da se spomenici Bogdana Bogdanovića u Bosni i Hercegovini nominuju za UNESCO listu svjetske baštine, ova konferencija nastoji da trasira put ka trajnoj zaštiti i svjetskom priznanju ovih jedinstvenih prostora - cjelovitog opusa Bogdanovića, tematski se najprije fokusirajući na onaj najugroženiji, mostarski.

Nakon serije izložbi, radionica, okruglih stolova i regionalnog Savjetovanja konzervatora o djelu Bogdana Bogdanovića koje je Centar VAM zajedno sa bosanskohercegovačkim stručnjacima i institucijama (Historijski muzej BiH, Umjetnička galerija BiH, Zavičajni muzej Travnik, Centar za kulturu, Istorijski arhiv Hercegovine i Muzej Hercegovine Mostar, Muzej Unsko-sanskog kantona i Zavod za zaštitu kulturnog naslijeđa Bihac) u posljednje dvije godine priredio u gradovima koji baštine njegove spomenike (Travnik, Bihac, Mostar) i Sarajevu, kao i pokretanja naučnih monografija o ovim spomenicima, cilj ove međunarodne konferencije je da unaprijedi pripremu kvalitetnog nominacionog dosjea za upis na UNESCO listu svjetske baštine.

Naučni odbor konferencije (po abecednom redosledu prezimena):
doc. Dr Senada Demirović (BiH), Jasminka Grgurević (Crna Gora), Elma Hašimbegović (BiH), Mimoza Hristoska (Makedonija), Mr Mare Janakova Grujić (Srbija), prof. Dr Vladimir Kulić (SAD), Dr Sonja Leboš (Hrvatska), prof. Dr Tatjana Mićević Đurić (BiH), Mr Minja Pješčić (Kanada), prof. Dr Darko Radović (Japan, Slovenija), prof. Dr Ivan Ristić (Austrija), mr Amra Čusto (BiH)

PROGRAM KONFERENCIJE

UTORAK
26/5/2026
10:00 - 17:00

10:00-10:30 Uvodni dio konferencije

- Pozdravni govori organizatora: Historijski muzej BiH i Centar VAM
- Jasmin Imamović: inicijativa i deklaracija
- Obraćanja predstavnika gradova u BiH i predstavnika ostalih država koje baštine Bogdanovićeve spomenike:
  - **Midhada Midžić**, direktorica Zavoda za zaštitu kulturnog naslijeđa Bihac;
  - **Enes Škrgo**, Zavičajni muzej Travnik,
  - **dr Senada Demirović**, Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar;
  - **Dr Nenad Lajbenšperger**, Republički zavod za zaštitu spomenika kulture (Srbija);
  - **Mimoza Hristoska**, direktorica Zavoda i muzeja Prilep (Makedonija),
  - **Violeta Folić**, direktorica Polimskog muzeja Berane (Crna Gora).

10:30-11:30 Prva sesija

Arhitektonski kod Bogdana Bogdanovića:
Od lične kosmogonije do savremenih vrijednosti

Predsjedavaju: **Nedim Pustahija, Amar Mehinagić, Dr Adis Elias Fejzić**

10:30: Mjesto i uloga mostarskog Partizanskog spomen-groblja u celokupnom opusu Bogdana Bogdanovića

Mr Mare Janakova Grujić

10:45: Partizansko groblje u Mostaru između partikularizma i univerzalizma
Dr Melina Sadiković

11:00: Praznina kao nova vrijednost memorijalnog prostora: Arhitektura sjećanja između Bogdana Bogdanovića i savremenih digitalnih tehnologija
doc. Dr Senada Demirović

11:15: Diskusija

11:30-12:30 Druga sesija

Historijski kontekst i kameni zapisi:
Od mostarske NOB-e do semantike stećaka

Predsjedavaju: Mr Amra Čusto, Elma Fišić, Orjana Lenasi

11:30 Od memorijala ka historiji: Partizansko spomen-groblje i mostarski NOB kao slojeviti društveni proces

Nedim Pustahija

11:45 Spomen-ploče na Partizanskom: o brojkama i natpisima

Mr Minja Pješčić

12:00 Pisari, kovači i ukleti neimar: Tragom stećaka u djelu Bogdana Bogdanovića

Dr Adis Elias Fejzić

12:15 Diskusija

12:30-13:30 Svečani ručak u Historijskom muzeju BiH

13:30-14:30 Treća sesija

Kulturno pamćenje i ideologija:
Spomenik na raskršću zaborava, konflikta i reanimacije

Predsjedavaju: Dr Melina Sadiković, Mr Robert Kepić, Aida Bičakčić

13:30 Partizansko groblje u Mostaru, antifašističko naslijeđe i savremene interpretacije

Mr Amra Čusto

13:45 Umiranje spomenika: između ideologije, zaborava i muzeološke reanimacije

Elma Fišić

14:00 Partizansko spomen-groblje na putu između mira i konflikta

Aida Bičakčić

14:15 Diskusija

**Integralna zaštita i pejzaž:
Izazovi konzervacije i integracije u savremeni život**

**Predsjedavaju: Dr Senada Demirović, Amra Šarančić Logo,
Mr Mare Janakova Grujić**

14:30 Partizansko spomen groblje u Mostaru: između kulture sjećanja,
kulturnog pamćenja i integracije u danas

Amra Šarančić Logo i Orjana Lenasi

14:45 Voda između infrastrukture i memorije: analiza sistema snabdijevanja,
drenaže i degradacije Partizanskog spomen-groblja u Mostaru

Amar Mehinagić

15:00 Pejzažna struktura i dendrološke karakteristike vegetacije
Partizanskog spomen-groblja u Mostaru

Mr Robert Kepić

15:15 Diskusija